

Повідомлення про підозру

У книзі наведені унікальні правові позиції – обґрунтування, які можна застосовувати в своїх кримінальних практиках, перелічені маркери законності повідомлення про підозру в різних ситуаціях залежно від місця перебування особи, наведені алгоритми розрахунку строків досудового розслідування при об'єднанні/виділенні матеріалів досудових розслідувань, вказані особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану, відкоментовані окремі статті КПК.

Автором розкриті питання: обґрунтованості підозри, стандартів доказування, неможливості вручення повідомлення про підозру, взаємозв'язку строків досудового розслідування з повідомленням про підозру та із рішенням про об'єднання/виділення кримінальних проваджень.

Прочитавши книгу, ви дізнаєтесь, хто і коли перевіряє обґрунтованість підозри, які порушення супроводжують спеціальні досудові розслідування, які особи уповноважені на здійснення повідомлення про підозру, які строки досудового розслідування при множинності підозрюваних слід вважати граничними, які розміри застав є адекватними та які судові рішення, в тому числі ЄСПЛ, підтверджують обрані автором висновки та гіпотези.

Книга буде цікава: сторонам кримінального провадження, слідчим суддям, суддям, науковцям і всім, хто застосовує КПК в своїй практиці, цікавиться кримінальним переслідуванням, строками розслідування, підозрою, досудовим та спеціальним досудовим розслідуванням.

УДК 343.12(477)(07)
Ч-68

Чистякова Анастасія

Ч-68 Повідомлення про підозру: наук.-практ. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 212 с.

ISBN 978-966-667-808-2

У книзі наведені унікальні правові позиції – обґрунтування, які можна застосовувати в своїх кримінальних практиках, перелічені маркери законності повідомлення про підозру в різних ситуаціях залежно від місця перебування особи, наведені алгоритми розрахунку строків досудового розслідування при об'єднанні/виділенні матеріалів досудових розслідувань, вказані особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану, відкоментовані окремі статті КПК.

Автором розкриті питання: обґрунтованості підозри, стандартів доказування, неможливості вручення повідомлення про підозру, взаємозв'язку строків досудового розслідування з повідомленням про підозру та із рішенням про об'єднання/виділення кримінальних проваджень. Прочитавши книгу, ви дізнаєтесь, хто і коли перевіряє обґрунтованість підозри, які порушення супроводжують спеціальні досудові розслідування, які особи уповноважені на здійснення повідомлення про підозру, які строки досудового розслідування при множинності підозрюваних слід вважати граничними, які розміри застав є адекватними та які судові рішення, в тому числі ЄСПЛ, підтверджують обрані автором висновки та гіпотези.

Книга буде цікава: сторонам кримінального провадження, слідчим суддям, суддям, науковцям і всім, хто застосовує КПК в своїй практиці, цікавиться кримінальним переслідуванням, строками розслідування, підозрою, досудовим та спеціальним досудовим розслідуванням.

УДК 343.12(477)(07)

ISBN 978-966-667-808-2

© Чистякова Анастасія, 2023
© Юрінком Інтер, 2023

ВСТУП	4
1. Повідомлення про підозру у кримінальному провадженні.....	6
2. Складання, погодження, вручення, здійснення письмового повідомлення про підозру у кримінальному провадженні.....	16
3. Порядок вручення повідомлення про підозру при здійсненні спеціального досудового розслідування	36
4. Особливості повідомлення про підозру особі, яка відсутня на території України.....	73
5. Оскарження повідомлення про підозру	82
6. Обґрунтованість підозри, стандарти доказування, або що має перевірити слідчий суддя при обранні запобіжного заходу.....	92
7. Строки досудового розслідування і їх залежність від повідомлення про підозру.....	121
8. Проблемні питання обчислення строків досудового розслідування при об'єднанні/виділенні матеріалів кримінального провадження.....	149
9. Особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану.....	162
10. Коментар до окремих статей КПК України	187
ПІСЛЯМОВА	210

ВСТУП

В адвокатській практиці майже всі матеріали кримінальних проваджень, з якими мені доводилося ознайомлюватись, мали недоліки процедури повідомлення особі про підозру. Тому логічно, що захист, у таких ситуаціях, ставив питання щодо ненабуття статусу підозрюваного підзахисним і, відповідно, відсутності підстав для обрання запобіжного заходу, складання обвинувального акта та подальшого кримінального переслідування.

Дискусія про те, чи набула особа правового статусу підозрюваного, по суті, зводиться до відповіді на питання, чи була дотримана і здійснена відповідно до вимог КПК процедура повідомлення її про підозру, а чи є підозра обґрунтованою — до з'ясування наявності, на момент оцінки повідомлення, обґрунтованих підстав вважати особу такою, що, ймовірно, вчинила кримінальне правопорушення, та відповіді, чи ґрунтуються вказані припущення на доказах (інформації), які отримані уповноваженою особою у законний спосіб та чи таких доказів достатньо на момент оцінки.

Одночасно й досі лишається відкритим питання, на якому етапі недоліки процедури і змісту повідомлення про підозру мають бути озвучені та оцінені в судовому порядку і які межі судового контролю в процесі оскарження повідомлення про підозру і в процесі обрання запобіжного заходу, продовження терміну дії запобіжного заходу, у разі виявлення порушень процедури повідомлення про підозру або відсутності доказів її обґрунтованості. Аналіз судової практики на предмет оцінки повідомлення про підозру та самої процедури повідомлення про підозру дозволяє зробити висновки, що навіть за очевидних явних недоліків процедури повідомлення про підозру або змісту підозри слідчі судді, переважно, уникають робити прямі висновки і щодо необґрунтованості підозри і щодо ненабуття, внаслідок порушення процедури, особою статусу підозрюваного, особливо в резонансних справах.

Ситуація в Україні з заочними процедурами (*in absentia*) кримінального переслідування, на фоні збільшення кількості проваджень із заочним елементом, характеризується іншими системними порушеннями. З одного боку, заочні процедури ніяк, по суті, не впливають на особу (адже не передбачені механізми заочного виконання покарань) і запобіжні заходи *in absentia* також своє завдання не виконують, але лишається ряд питань, які не узгоджуються з іншими важливими принципами кримінального процесу: недосконалі механізми повідомлення особи про початок кримінального переслідування, які не гарантують отримання нею такої інформації, відсутність можливості впливати на проміжні результати досудового розслідування, «майже 100% згода» слідчих суддів на будь-які

ініціативи сторони обвинувачення стосовно і надання дозволу на спеціальне досудове розслідування та прийняття інших значущих рішень для підозрюваного в процесі його здійснення. І, нарешті, лишається відкритим питання дотримання принципів змагальності та права на захист при проведенні заочних процедур, оскільки, за виключенням лише декількох відсотків проваджень, їх забезпечення в таких справах має виключно формальний характер.

У процесі роботи з матеріалами кримінальних проваджень мною також були зафіксовані численні випадки здійснення маніпуляційних дій стороною обвинувачення зі строками досудового розслідування, які виникають під час виділення/об'єднання матеріалів досудових розслідувань за наявності множинності підозрюваних, які мають на меті переміщення матеріалів досудових розслідувань у нові провадження, які нібито не обтяжені граничними строками досудового розслідування, однак при таких діях не враховано, що повідомлення про підозру, здійснене в одному провадженні, може мати значення для іншого кримінального провадження (в частині настання граничних строків досудового розслідування) у разі виділення матеріалів досудового розслідування в інше провадження.

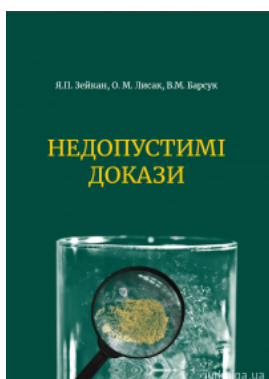
Трансформація кримінального процесуального законодавства, що відбулася для потреб воєнного стану, також має суттєвий недолік — звуження судового контролю за досудовим розслідуванням, що призводить до порушення принципу змагальності у зв'язку з наданням прокурору повноважень, які йому не притаманні.

Перед вами книга, основна ідея якої надати готові обґрунтовані алгоритми перевірки відповідності вимогам кримінального процесуального законодавства: процедури повідомлення про підозру, розрахунку строків досудового розслідування при об'єднанні/виділенні матеріалів досудових розслідувань за множинності підозрюваних та обґрунтованості підозри на різних стадіях досудового розслідування, які можна застосовувати в кримінальних практиках. Ідеї книги не відірвані від практики і актуальні для правозастосовців. Головна мета книги — стати частиною роботи по вдосконаленню механізмів кримінально-правового переслідування та зменшення випадків неналежної процесуальної практики в Україні.

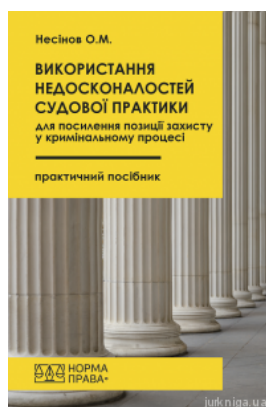
Особлива подяка професору П. П. Андрушку за його поради з окремих питань, які розглядаються в роботі. Висловлюю вдячність захисникам України, які в цей момент ризикують життям і вірять у світле майбутнє цієї держави.

У кінцевому підсумку, все, що ми робимо з вірою, має найкращі результати.

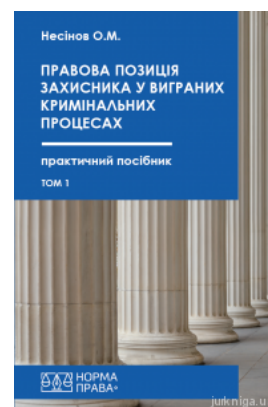
Книги, які можуть вас зацікавити

Недопустимі докази.
Видання друге

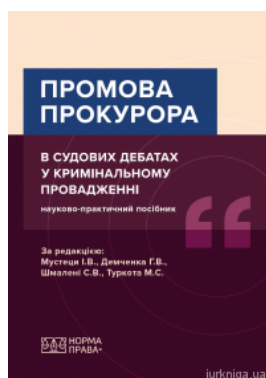
Використання недосконалостей
судової практики для
посилення позиції
захисту у
кримінальному процесі

Правова позиція
захисника у виграних
кримінальних
процесах. Том 1

Кримінальний
процесуальний кодекс
України

Промова прокурора в
судових дебатах у
кримінальному
провадженні

Апеляційне
оскарження вироку
суду. Практичний
посібник

Перейти до галузі права
Кримінальне право та процес

[Перейти на сайт](#) →